

Motion till riksdagen

1989/90:Bo31

av Pär Granstedt (c)

med anledning av prop. 1988/89:154 om en
ny regional statlig förvaltning

Inledning

Regeringen har i prop. 1988/89:154 om en ny regional statlig förvaltning bl.a. föreslagit att en ny länsstyrelse bildas vars ansvarsområde skall omfatta de verksamheter som idag bedrivs av länsvägnämnden, länskolnämnden, lantbruksnämnden samt den nuvarande länsstyrelsen. Dessutom föreslås att ansvarsområdet även omfattar den del av länsbostadsnämndens verksamhet som avser bostadsförsörjning och annan samhällsplanering. Den nya länsstyrelsen föreslås få ett starkt förtroendemannaifytande genom att det vid sidan av länsstyrelsens styrelse skall finnas fem obligatoriska nämnder.

Centerpartiet har i annat sammanhang yrkat att propositionen skall avslås och reformering av den statliga förvaltningen ske utifrån länsdemokratiska principer. I avvaktan på att en sådan reform kan genomföras bör den nuvarande organisationen på länsnivå bibehållas.

Därest detta yrkande inte vinner riksdagens gehör och regeringens förslag vinner riksdagens bifall måste dock oundgängligen vissa förändringar till i förslaget om de obligatoriska nämnderna.

Förslaget tar enligt min mening inte erforderlig hänsyn till skilda förhållanden i olika län. Särskilt gäller det storstadslänen men i många fall även andra län.

Under beredningsarbetet med den nu föreliggande propositionen lät regeringen statskontoret utföra en särskild utredning om samordnad länsförvaltning i Stockholms län. I utredningsrapporten konstaterar statskontoret i och för sig att samordnad länsförvaltning bör genomföras i länet med samma ämnesavgränsningar som i andra län. Samtidigt understryks att det är av stor vikt att de tillkommande nämnderna inte komplicerar samspelet mellan olika aktörer i Stockholms län. Förtroendemannaorganens roll bör enligt statskontoret övervägas ytterligare. Statskontoret hänvisar också till det arbete som för närvarande bedrivs inom regeringens särskilda storstadsutredning.

Jag delar i allt väsentligt statskontorets slutsatser och menar att regeringen borde ha tagit hänsyn till statskontorets rapport. I Stockholmsområdet har landstinget särskilda uppgifter på regionplane- och trafikområdet som bygger på lagstiftning. Länsstyrelsens uppgifter på dessa områden är därför mer begränsade i andra län och förslaget att inom länsstyrelsen inrätta en nämnd för fysisk planering och en kommunikationsnämnd kan på ett olyckligt sätt

öka komplexiteten i den regionala samhällsförvaltningen. Härtill kommer att det kommunala samarbetsorganet Stor-Stockholms planeringsnämnd är verksamt inom samma område. Planeringsnämnden samordnar kommunernas bostadsförsörjningsprogram i enlighet med de krav på samråd mellan kommunerna inom ett bostadsförsörjningsområde som statsmakterna ställt i lagstiftningen om bostadsförsörjningen.

Andra områden där flera aktörer finns är utbildnings- och miljöområdena. Kommunförbundets länsavdelning har politiska beredningsorgan på båda dessa områden. På miljöområdet verkar dessutom landstinget. I sammanhanget måste också beaktas Stockholms stads särskilda miljöberedning.

Situationen i storstadsområdena har här exemplifierats med Stockholms län. Motsvarande organisationer finns också i Göteborgs- och Malmöområdena med kommunförbund som arbetar med bl.a. region- och trafikplanering samt bostadsförsörjnings- och miljöfrågor. I Göteborgsregionen kompliceras situationen också av att tre län berör det geografiska område inom vilket Göteborgsregionens kommunalförbund är verksamt.

Andra län än storstadslänen har inte samma omfattande regionala organisation. På många håll finns dock inom Kommunförbundets länsavdelningar politiska beredningsorgan på flera av de områden där obligatoriska nämnder föreslås tillkomma.

Formerna för den lokala politiska anknytningen till de nya länsstyrelserna avgörs bäst på länsnivå. Det bör därför vara länsstyrelsens styrelse som, efter en analys av situationen i resp. län, fattar beslut om en eventuell nämndorganisation inom länsstyrelsen. Regeringens förslag om obligatoriska nämnder bör därför enligt min mening ersättas med en möjlighet för länsstyrelsen att vid behov inrätta nämnder eller andra politiskt sammansatta organ.

Hemställen

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen avslår prop. 1988/89:154 om en ny statlig förvaltning,
2. att riksdagen – därest yrkandet 1 ej vinner riksdagens bifall – beslutar avslå prop. 1988/89:154 såvitt avser förslag om införande av fem obligatoriska nämnder vid sidan av länsstyrelsen i enlighet med vad som anförts i motionen,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om formerna för att stärka förtroendemannainflytandet på länsnivå innebärande att länsstyrelsernas styrelse skall ha möjlighet att vid behov inrätta nämnder eller andra politiskt sammansatta organ.

Stockholm den 4 oktober 1989

Pär Granstedt (c)